

JÕHVI KESKRAAMATUKOGU
ARENGUKAVA
2023 - 2028

Jõhvis 2023

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1 JÕHVI KESKRAAMATUKOGU ÜLDISELOOMUSTUS	3
2 MISSIOON, VISIOON JA VÄÄRTUSED	4
3 SWOT	4
4 EESMÄRGID JA TEGEVUSED.....	5
EESMÄRK 1	5
EESMÄRK 2	5
EESMÄRK 3	6
EESMÄRK 4	6
EESMÄRK 5	6
EESMÄRK 6	6
EESMÄRK 7	7
ARENGUKAVA TÄITMINE, HINDAMINE JA UUENDAMINE.....	7
TEGEVUSKAVA.....	8

SISSEJUHATUS

Jõhvi Keskraamatukogu kui vallaraamatukogu arengukava on koostatud Jõhvi valla arengukavas kinnitatud eesmärkidest lähtudes. Teiselt poolt arvestab arengukava raamatukogunduses toimuvaid arenguid ja Rahvaraamatukogude seadusest tulenevaid kohustusi.

Jõhvi valla arengukavas tunnistatakse prioriteetideks Jõhvi kui regionaalkeskuse tugevdamine, kvaliteetse toimekeskkonna arendamine ning sotsiaalse sidususe suurendamine eri huvi- ja sotsiaalsete gruppide ning rahvusrühmade vahel. Raamatukogul on võimalus ja kohustus eelnimetatud prioriteetide saavutamisele aktiivselt kaasa aidata.

1 JÕHVI KESKRAAMATUKOGU ÜLDISELOOMUSTUS

Jõhvi Keskraamatukogu koosneb Jõhvis (Rakvere tn 13a) raamatukogust ning Tammiku rahvamajas asuvast haruraamatukogust. Raamatukogu sisemises struktuuris on kogude arenduse osakond, teenindusosakond ja lastetöö osakond. Teenindusosakonna saab tinglikult jagada kojulaenutuseks, lugemissaaliks ning avalikuks internetipunktiks.

1993. aastast täidab raamatukogu vastavalt Rahvaraamatukogu seadusele maakonnaraamatukogu ülesandeid: raamatukoguteeninduse maakondlik koordineerimine, kogude komplekteerimine, keskandmebaasi koostamine, raamatukogude töö arvestuse, aruandluse ja analüüsi korraldamine, teatme-bibliograafilise töö korraldamine, kodulookirjanduse andmebaasi pidamine, erialane nõustamine ja raamatukoguhoidjate täienduskoolituse korraldamine.

Jõhvi Keskraamatukogu asub 1950. aastatel kinoks ehitatud hoones, mis kohandati 1996-1999 raamatukoguks. Hoone ei vasta inimeste ootustele avatud, valgest ja avarast raamatukogust. Hoone ei võimalda normaalselt korraldada elementaarseks peetavaid tegevusi raamatukogus:

- Suuremad üritused toimuvad muu ruumi puudumisel lugemissaalis;
- Lugemissaaliski on võimalik korraldada piiratud küllastajate arvuga üritusi;
- Terav ruumipuudus ei võimalda individuaalsete ega väikeste gruppide jaoks sobilike töökohtade sisse seadmist;
- Lastetöö osakonnas on ruumi vähe ja tegevusvõimalused piiratud;
- Põhikooli III astme ja gümnaasiumiealiste noorte jaoks ei ole raamatukogus tingimusi, mis võiks neid köita ja aidata kinnistada lugemisharjumusi;
- Raamatukogu kogude hoiutingimused ei vasta normidele;
- Puuduvad invajuurdepääsud;
- Hoone on tervikuna amortiseerunud, sh lastetöö osakonna põrand vajunud, välisseinas läbiv mõra, hoidla lagi laseb läbi ja hallitab.
- Välisseintelt mureneb krohv;
- Lugemissaali põrand vajab renoveerimist.

01. detsembri 2022 seisuga oli Jõhvi valla elanike arv rahvastikuregistri järgi 11 377inimest.

Viimase viie aasta põhitegevuse tulemused:

Aasta	2022	2021	2020	2019	2018
Kasutajad	2398	2214	2565	2777	2783
Külastused	34911	26311	26321	35283	36545
Laenutused	57760	59677	58823	68155	72597

Vahepealne külastuste arvu langus on seotud COVID piirangutega.

2 MISSIOON, VISIOON JA VÄÄRTUSED

MISSIOON

Usaldusväärne koostööpartner kõigile ja igäihele

VISIOON

Ajakohases keskkonnas sõbralike töötajatega ja mitmekesiste teenustega lugema innustav elukestva õppe, kultuuri ja vaba aja veetmise keskus

VÄÄRTUSED

Usaldusväärsus – lähtume asjatundlikkusest teenuste pakkumisel, oleme erapooletud valikute tegemisel ja avatud suhtlemises ning koostöös;

Kasutajakesksus – arvestame erinevate vanuse- ja huvigruppide vajadusi ja soove;

Mitmekülgsus – oleme multifunktsionaalsed, valikuvõimalusi pakkuvad ja kogukonnakesksed;

Kättesaadavus – pakume võrdseid võimalusi, tasuta juurdepääsu teadmistele ja kultuurisisule;

Inspireeriv – oleme kaasahaaravad, atraktiivsed ja tegevuskesksed;

3 SWOT

TUGEVUSED	NÕRKUSED
Pikaajaline kogemus	Halb asukoht
Mitmekülgne fond	Amortiseerunud hoone
Koolitatud töötajad	Ruumikitsikus
IKT-võimekus üsna hea	Puudub ligipääs invavahenditega
Töötajate head IT -oskused	Mittepiisav rahastus
Venekeelne teenindusvõimekus	Töötasu alla kõrgharidusega kultuuritöötaja riikliku miinimumi
Lisarahastus projektidest	Vähene võõrkeelte oskus

Koduteenindus Huviringid, -klubid	Töötajate kõrge keskmine vanus Noorte vähene osakaal lugejatest Ei jõua paljude sihtgruppideni
VÕIMALUSED Uus funktsionaalne maja heas asukohas Osalemine rahvusvahelistes projektides Uued teenused Uus üleriigiline raamatukoguprogramm Kujunemine elukestva õppe ja vaba aja keskuseks Piisavalt atraktiivne keskkond noortele Aktiivne osalemine lõimumistegevustes Vabatahtlike aktiivne kaasamine	OHUD Uue raamatukogu ehitamisest loobumine Rahastus väheneb mingil põhjusel Noorte nõrk funktsionaalne lugemisoskus Lugemishuvi jätkuv vähenemine Ei leia töötajatele järelkasvu Palgad ei ole konkurentsivõimelised

4 EESMÄRGID JA TEGEVUSED

Jõhvi Keskraamatukogu strateegiline eesmärk on kaasaegse info- ja õpikeskusena kujundada positiivset suhtumist lugemisse ja õppimisse, toetada elukestvat õpet, enesetäiendamist ja kultuurilisi vajadusi. Prioriteedid on infokirjaoskuse arendamine ja laste lugemisharjumuste kujundamine.

EESMÄRK 1

Raamatukogu uus hoone on perioodi lõpuks avamisvalmis. Raamatukogu füüsiline keskkond on avatud, lugemist, õppimist ja kultuurilist ühistegevust soodustav kogukonnakeskus.

- 1.1 Raamatukogu on planeeritud kõiki siht- ja vanusegrupe ning nende ootusi silmas pidades.
- 1.2 Sisekujundus ja mööbel on ergonoomiline, esteetiline ja multifunktsionaalne.
- 1.3 Raamatukogus on erinevaid lugemis- ja õppimisvõimalusi, individuaal- ja grupitegevusi.
- 1.4 Eraldi võimalused teismelistele.
- 1.5 Teavikute kättesaadavuse huvides on kogu fond avatud.
- 1.6 Raamatukapi teenus, MIRKO, iseteenindus, võimalikud muud innovaatilised võimalused.

EESMÄRK 2

Raamatukogu toimib kogukonnakeskusena, mis pakub raamatukoguteenuseid ja koostöös teiste paikkonna organisatsioonidega loob lisaväärtust piirkonna kultuurielule.

- 2.1 Raamatukogu teenusedisaini mudeli väljatöötamine, juurutamine, monitooring ja arendamine. Regulaarsed lugejate rahulolu-uuringud/küsitlused (1x aastas).
- 2.2 Kogude uuendamine, raamaturingluse (vähemalt 0,8) jälgimine.
- 2.3 Lugemisharjumuste tekkimist ja hoidmist toetavad teenused – raamatuklubi, näitused, kohtumised, loengud, koolitused, keelekohvikud jne.
- 2.4 Vabatahtlike kaasamine raamatukogu tegevustesse.

- 2.5 Teiste kultuuri- ja sotsiaaltööga tegelevate organisatsioonidega koostöö arendamine.
- 2.6 Haridusasutuste kaasamine raamatukoguteenustesse nii kasutajate kui ka pakkujatena.
- 2.7 Ürituste korraldamine muu emakeelega inimestele- eesti kirjandust ja kultuuri tutvustavad üritused, keelekohvikud, e-riigi teenuste tutvustamine ja abi jne.

EESMÄRK 3

Laste ja noorte lugemisharjumuste kujundamine, arendamine ja kinnistamine

- 3.1 Tihe koostöö lasteaedade ja koolidega – raamatukogutunnid, kohtumised kirjanikega, ettelugemised, raamatuviktoriinid, erinevad konkursid jne.
- 3.2 Vaba aja veetmise võimaluste laiendamine – lauamängud, ringitegevused, töötoad jne.
- 3.2 Kogude arendamine, uute raamatute tutvustamine õpetajatele ja lapsevanematele.

EESMÄRK 4

Digitaalne raamatukogu, kasutajasõbralik digitaristu

- 1.1 Üleriigiline raamatukogude andmebaas.
- 1.2 IT riist- ja tarkvara on aja- ja asjakohased.
- 1.3 Üleminek RFID märgistele ja laenutuskioskite (iseteenindus) kasutamisele.
- 1.4 Digioskuste arendamise koolitused töötajatele ja raamatukogu külastajatele.
- 1.5 Koolituste ja ürituste otse või järel vaatamise võimalused veebilehel ja raamatukogu sotsiaalmeedias.
- 1.6 Koostöö Ida-Virumaa Kutsehariduskeskusega ja Kood/Jõhviga.
- 1.7 Osalemine üleriigilistes arendusprogrammides.

EESMÄRK 5

Raamatukogu personal on heade erialaste teadmistega, laia silmaringiga ja motiveeritud. Töötajate panus on väärtustatud.

- 5.1 Organisatsioonikultuuri arendamine, eelkõige meeskonnatöö oskuste paranemine.
- 5.2 Kõik töötajad läbivad igal aastal koolitusi vähemalt 40 tundi, sh stažeerimine.
- 5.3 Kitsalt erialateadmiste kõrval vajalike uute pädevuste arendamine – projektijuhtimine, modereerimine, nõustamine, mentorlus jne.
- 5.4 Inglise keele oskuse taseme tõstmine tasemele B1 vähemalt 50% töötajatest.
- 5.5 Õppekäikude korraldamine Eesti ja teiste riikide raamatukogudesse.

EESMÄRK 6

Raamatukogu aktiivne turundustegevus teadvustab raamatukogu kui avalikke teenuseid, elukestvat õpet ning kultuurielamusi pakkuva institutsiooni mainet

- 6.1 Raamatukogu logo on nähtav.
- 6.2 Raamatukogu veebileht on informatiivne, sotsiaalmeedia päevakajaline, kõik päringud saavad kiire ja ammendava vastuse.
- 6.3 Kogukond on kaasatud raamatukogu maine tõstmisesse tänu väga heale teenusele ning lugejate positiivsetele lugudele kogukonnas.
- 6.4 Ürituste korraldamine nii raamatukogus kui väljaspool.
- 6.5 Tegevustesse, sh turundusse, on kaasatud vabatahtlikud.
- 6.6 Erinevatele sihtgruppidele suunatud turunduskampaaniad.

Jõhvi Keskraamatukogu tegutseb maakonna keskraamatukoguna.

- 7.1 Maakonna rahvaraamatukogudes on piisav hulk uusi teavikuid .
- 7.2 Ilukirjanduse ja teadmiskirjanduse osakaal fondist on optimaalne.
- 7.3 Maakonna rahvaraamatukogudele on korraldatud vajalikke ja töötajate poolt soovitud koolitusi, maakondlikke seminare.
- 7.4 Maakonnaraamatukogu töötajad on kursis maakonna rahvaraamatukogude olukorraga, toimunud on käigud raamatukogudesse, kohapealsed nõustamised, abistatud inventuuride läbiviimisel.
- 7.5 Koduloo andmebaas on hoitud aja-ja asjakohane.

ARENGUKAVA TÄITMINE, HINDAMINE JA UUENDAMINE

Jõhvi Keskraamatukogu arengukava on strateegiline dokument, mille põhjal koostatakse tegevuskava (Lisa 1) ja planeeritakse eelarve. Iga kalendriaasta algul toimub arengukava täitmise analüüs, püstitatud ülesannete täitmise hindamine ja vajadusel tegevusülesannete korrigeerimine.

TEGEVUSKAVA

EESMÄRK 1			
Raamatukogu uus hoone on perioodi lõpuks avamisvalmis. Raamatukogu füüsiline keskkond on avatud, lugemist, õppimist ja kultuurilist ühistegevust soodustav kogukonnakeskus.			
Tulemusnäitajad	Tegevused	Vastutajad	Aeg
Hoone on projekteeritud läbimõeldult ja ratsionaalselt erinevaid huvigruppe kaasates alates ideekorjest kuni avalike aruteludeni.	Raamatukogu on planeeritud kõiki siht-ja vanusegrupe ning nende ootusi silmas pidades	KOV, raamatukogu töötajad	2023-2028
	Sisekujundus ja mööbel on ergonoomiline, esteetiline ja multifunktsionaalne		
	Raamatukogus on erinevaid lugemis-ja õppimisvõimalused individuaalselt ja erineva suurusega gruppidele		
	Eraldi võimalused lastele, teismelistele		
Kõiki fondis olevaid teavikud on vahetult kättesaadavad	Teavikute kättesaadavuse huvides on kogu fond avatud	Raamatukogu töötajad	2028
Raamatukapi teenus, MIRKO on lugejate seas aktiivselt kasutuses	Raamatukapi teenus, MIRKO,	Teenindusosakonna töötajad, direktor, arendusjuht	2023
Lugejad kasutavad iseteenindust vähemalt 15% laenutuste puhul	Lugejatel on võimalik kasutada laenutuskioskeid	Direktor, arendusjuht, kogude arenduse juht	2025

EESMÄRK 2

Raamatukogu toimib kogukonnakeskusena, mis pakub raamatukoguteenuseid ja koostöös teiste paikkonna organisatsioonidega loob lisaväärtust piirkonna kultuurielule.

Tulemusnäitajad	Tegevused	Vastutajad	Aeg
Rahulolu-uuring igal aastal, üks kord kolme aasta jooksul teenuse kvaliteedi hindamine	Raamatukogu teenusedisaini mudeli väljatöötamine, juurutamine, monitooring ja arendamine. Regulaarsed lugejate rahulolu-uuringud/küsitlused	Direktor, arendusjuht	2023, 2026
Fondi ringlus $\geq 0,8$, perioodi lõpuks $> 1,0$	Kogude uuendamine, raamaturingluse jälgimine.	Kogude arenduse juht, teenindusosakond	2024, 2028
Koostöö teiste Jõhvi valla kultuuriasutuste ja organisatsioonidega	Teiste kultuuri- ja sotsiaaltööga tegelevate organisatsioonidega koostöö arendamine.	Direktor, arendusjuht, lastetöö juht	2023 - 2028
Toimiv koostöö Jõhvi valla koolidega ning Ida-Virumaa Kutsehariduskeskusega	Haridusasutuste kaasamine raamatukoguteenustesse nii kasutajate kui ka pakkujatena	Direktor, arendusjuht, lastetöö juht	2023 - 2028
Muu emakeelega lugejatele vähemalt 1 üritus kvartalis	Ürituste korraldamine muu emakeelega inimestele- eesti kirjandust ja kultuuri tutvustavad üritused, keelekohvikud, e-riigi teenuste tutvustamine ja abi jne.	Direktor, arendusjuht	2023-2028

EESMÄRK 3

Laste ja noorte lugemisharjumuste kujundamine, arendamine ja kinnistamine

Tulemusnäitajad	Tegevused	Vastutajad	Aeg
<p>Lasteaiad 1x kvartalis</p> <p>Koolid 1x kuus</p> <p>Osalemine kõigil Eesti Lastekirjanduse Keskuse korraldatud konkurssidel 2x a-s</p>	<p>Tihe koostöö lasteaedade ja koolidega – raamatukogutunnid, kohtumised lastekirjanikega, kohtumised kirjanikega, ettelugemised, raamatuviktoriinid, erinevad konkursid jne.</p>	<p>Lastetöö juht, lastetöö spetsialist</p>	<p>2023 - 2028</p>
<p>Koolivaheaegadel mängude ja meisterdamise töötoad 4x a-s</p> <p>Laste jututuba, lugemisring vene emakeelega lastele 1x nädalas</p> <p>Individuaalsed lugemisnõustamised lastele ettetellimisel</p> <p>Peredel, sõpruskondadel võimalus kasutada lasteala aastaringselt</p>	<p>Vaba aja veetmise võimaluste laiendamine – lauamängud, ringitegevused, töötoad jne.</p>	<p>Lastetöö juht, lastetöö spetsialist</p>	<p>2023 - 2028</p>
<p>Uudiskirjandus Urramis 2x kuus, õpetajatele soovitusnimestikud 2x aastas või vastavalt vajadusele</p> <p>Võimalus tellida endale e-kirjaga uudiskirjanduse tutvustusi 1x kahe kuu jooksul</p>	<p>Kogude arendamine, uute raamatute tutvustamine õpetajatele ja lapsevanematele.</p>	<p>Lastetöö juht, lastetöö spetsialist</p>	<p>2023 - 2028</p>

EESMÄRK 4**Digitaalne raamatukogu, kasutajasõbralik digitaristu**

Tulemusnäitajad	Tegevused	Vastutajad	Aeg
Üleriigiline kõigile tasuta kättesaadav teavikute andmebaas on juurutatud	Üleriigiline raamatukogude andmebaas.	Direktor, kogude arenduse juht, teenindusosakonna töötajad	2025 -
IT riistvara ei ole vanem kui 4 aastat, tarkvara uuendatakse vastavalt vajadusele	IT riist-ja tarkvara on aja-ja asjakohased.	Direktor, arendusjuht	2023-2028
Teavikud RFID märgistusega ja laenutuskioskid lugejatele kättesaadavad	Üleminek RFID märgistele ja laenutuskioskite (iseteenindus) kasutamisele.	Direktor, arendusjuht, kogude arenduse juht	2025 -
Vahetult lugejate teenindamisega seotud töötajad on läbinud digimentori vmt sarnase koolituse. Lugejate koolitamine toimub oma töötajate ja IVKHK õpilaste poolt.	Digioskuste arendamise koolitused töötajatele ja raamatukogu külastajatele.	Direktor, teenindusosakonna raamatukoguhoidjad	2023 -
Koolituste ja ürituste veebis korraldamise valmidus.	Koolituste ja ürituste otse või järelvaatamise võimalused veebilehel ja raamatukogu sotsiaalmeedias.	Arendusjuht	2024 -
Koostöö tulemusel on töötajad ja lugejad kursis ITK arengutega ning	Koostöö Ida-Virumaa Kutsehariduskeskusega ja Kood/Jõhviga.	Direktor, arendusjuht	2023 -

vajaduste piires koolitatud.			
Raamatukogu vajaduste ja huvidega on rahuldatud	Osalemine üleriigilistes arendusprogrammides.	Arendusjuht	2023 -
EESMÄRK 5			
Raamatukogu personal on heade erialaste teadmistega, laia silmaringiga ja motiveeritud. Töötajate panus on väärtustatud.			
Tulemusnäitajad	Tegevused	Vastutajad	Aeg
Raamatukogu personal moodustab tugeva tervikliku meeskonna	Organisatsioonikultuuri arendamine, eelkõige meeskonnatöö oskuste paranemine.	Direktor, arendusjuht	2023-
Kõik töötajad läbivad igal aastal koolitusi vähemalt 40 tundi, sh stažeerimine.	Töötajad on osalenud asjakohastel koolitustel edukaks tööks lugejatega ja organisatsiooni liikmetena	Direktor, arendusjuht	2023 -
Koolitused on läbitud ja töötajad on kaasatud üritustesse, tegevustesse erinevates rollides	Kitsalt erialateadmiste kõrval vajalike uute pädevuste arendamine – projektijuhtimine, modereerimine, nõustamine, mentorlus jne.	Direktor, arendusjuht	2023-
Võimalus osaleda rahvusvahelistes projektides. Kvaliteetne klienditeenindus.	Inglise keele oskuse taseme tõstmine ca tasemele B1.	Direktor, arendusjuht, teenindusosakonna töötajad	2025
Vähemalt üks õppereis aastas Eesti piires ja 1 õppereis 3 aasta jooksul väljapoole Eestit	Õppekäikude ja koolitusreiside korraldamine Eesti ja teiste riikide raamatukogudesse.	Direktor, arendusjuht	2023-
EESMÄRK 6			

Raamatukogu aktiivne turundustegevus teadvustab raamatukogu kui avalikke teenuseid, elukestvate õpet ning kultuurielamusi pakkuva institutsiooni mainet

Tulemusnäitajad	Tegevused	Vastutajad	Aeg
Raamatukogu logo on kõikidel raamatukogu reklaammaterjalidel ja väljas toimuvatel üritustel nähtav	Raamatukogu logo on nähtav	Direktor, arendusjuht	2023 -
Kodulehe külastatavus igal aastal eelmisest aastast suurem, sotsiaalmeedia kanalite külastatavus kasvab igal aastal 5 %	Raamatukogu veebileht on atraktiivne ja kiiresti uuenev, sotsiaalmeedia päevakajaline, kõik küsimused saavad kiire ja ammendava vastuse	Arendusjuht	2023-
Külastuste arv kasvab igal aastal 3 % .	Kogukond on kaasatud raamatukogu maine tõstmisesse tänu väga heale teenusele ning lugejate positiivsetele lugudele kogukonnas.	Kõik töötajad	2023-
Ürituste arv aastas on 100 +	Ürituste korraldamine nii raamatukogus kui väljaspool.	Direktor, arendusjuht	2023-2028
Kaasatud on vähemalt 10 vabatahtlikku	Tegevustesse, sh turundusse on kaasatud vabatahtlikud.	Direktor, arendusjuht, lastetöö juht	2023-
EESMÄRK 7			
Jõhvi Keskraamatukogu tegutseb maakonna keskraamatukoguna.			

Tulemusnäitajad	Tegevused	Vastutajad	Periood
Uute teavikute info on operatiivselt edastatud, tellimused koostatud ning raamatukogude töötajad nõustatud.	Maakonna rahvaraamatukogud es on piisav hulk uusi teavikuid	Kogude arenduse juht	2023-2026
Kogude koostis on kogude arenduse osakonnas iga-aastaselt analüüsitud	Ilukirjanduse ja teadmiskirjanduse osakaal fondist on optimaalne	Kogude arenduse juht	2023-2026
Maakondlikud seminarid toimuvad vähemalt 3* aastas, raamatukogudele on jooksev koolituste info edastatud ja korraldatud vähemalt 1 koolitus aastas enam soovitud teemal.	Maakonna rahvaraamatukogud ele on korraldatud vajalikke ja töötajate poolt soovitud koolitusi, maakondlikke seminare	Direktor, arendusjuht	2023-2026
Koduloo andmebaas on jooksvalt täiendatud.	Koduloo andmebaas on hoitud aja-ja asjakohane.	Direktor, raamatukoguhoidja-bibliograaf	2023 -
Rahvaraamatukogude töötajad on teadlikud arengutest raamatukogunduses, inventuurid on läbi viidud vastavalt seaduses määratud tähtaegadele.	Maakonnaraamatukogu töötajad on kursis maakonna rahvaraamatukogude olukorraga, toimunud on käigud raamatukogudesse, kohapealsed nõustamised, abistatud inventuuride läbiviimisel.	Kogude arenduse osakonna töötajad, direktor	2023 -